

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	PWYLLGOR SAFONAU / PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
DYDDIAD:	14 MAWRTH 2018 / 20 MAWRTH 2018
TEITL YR ADRODDIAD:	DATBLYGU AELODAU
ADRODDIAD GAN:	RHEOLWR DATBLYGU ADNODDAU DYNOL
SWYDDOG CYSWLLT:	MIRIAM WILLIAMS (estyniad 2512)
PWRPAS YR ADRODDIAD:	RHOI DIWEDDARIAD AR GYNNYDD Y RHAGLEN DATBLYGU AELODAU

CEFNDIR

Bwriad yr adroddiad yma yw i roi diweddariad i'r Pwyllgor Safonau ar gynydd y cyfleon datblygu gynigir i Aelodau Etholedig ers yr adroddiad gafodd ei chyflwyno ar y 13eg Medi 2017.

Fel sydd eisioes wedi ei amlygu, mae'r cynllun 2017/18 wedi ei chwblhau drwy gyfuniad o ymarfer dda ac arweiniad dderbyniwyd gan Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC). Cafodd ei adolygu a chymerwyd i ystyriaeth materion lleol gydag mewnbyn gan Uwch Swyddogion ac Arweinyddion Grwpiau er mwyn ymateb i anghenion yr Awdurdod yma.

CYNLLUN HYFFORDDI A DATBLYGU AELODAU

Fel dogfen anesblygol mae'r cynllun datblygu yma erbyn hyn wedi ei ddiwygio i adlewyrchu'r hyfforddiant sydd wedi ei gynnig ers fy adroddiad diwethaf, gweler Atodiad 1.

Rhwng Medi 2017 ac i fyny i 31 Mawrth 2018 mae 11 sesiwn datblygu ffurfiol wedi/yn cael ei cynnig. O'r rhain mae 5 yn benodol ar gyfer Aelodau o Bwyllgorau Sgriwtini; un yn ymwneud a Pwyllgorau Archwilio; Hyfforddiant Trwyddedu i Aelodau o'r Pwyllgor Cynllunio a Thrwyddedu tra bo'r holl Aelodau Etholedig wedi ei gwahodd i weddill y sesiynau sy'n cael ei cynnig (yn cynnwys sesiwn Anwytho Rhanbarthol gafodd ei gynnal yn CLILC yn Venue Cymru). Gweler y nodyn yn y Cynllun Datblygu o'r gynulleidfa dargedwyd.

Oherwydd tywydd garw, bu i sesiwn yn ymwneud a Rheoli'r Trysorlys ei ohirio ac mae'n cael ei ail-drefnu yn gynnar yn y flwyddyn ariannol nesaf.

Lle'n addas, gwahoddir Aelodau Lleyg ac Aelodau o'r Pwyllgor Safonau i sesiynau hyfforddiant penodol.

Mae cofnod o bresenoldeb Aelodau Etholedig yn y sesiynau (sy'n cael ei trefnu gan tim AD) yn cael ei cynnal ar sustem yr Awdurdod sef Northgate AD/Cyflogau'r ac mae'r wybodaeth yma'n gyrraeddadwy ac ar gael ar gyfer ei cynnwys o fewn adroddiadau Blynyddol Aelodau'r Etholedig. Gweler drosolwg o wybodaeth ynglyn a'r niferoedd sydd wedi mynychu sesiynau ers mis Mai diwethaf yn Atodiad 2.

Costau

Mae'r hyfforddiant gynhelir wedi bod yn gyfuniad o gyflwyniadau gan Swyddogion a darparwyr allanol. Hyd yn hyn mae'r gwariant o dan £9,000 sy'n £4,000 dros y gyllideb osodwyd.

Mae'r gwariant uchod yn amlygu'r angen i sicrhau fod y cynllun datblygu ar gyfer 2018/19 yn cyfarfod ag anghenion datblygu hanfodol ac fod y digwyddiadau hyfforddiant yn cael ei blaenoriaethu er mwyn sicrhau fod cyllideb addas yn cael ei adnabod.

E-Ddysgu

Yn ystod y misoedd diwethaf mae cryn dipyn o ymdrech wedi ei wneud i annog Aelodau Etholedig i ymgysgu'r hunain gydag amrediad o raglenni E-Ddysgu sydd ar gael iddynt.

Er mwyn cefnogi Aelodau Etholedig gydag hyn, mae'r Swyddog E-Ddysgu wedi cyflwyno nifer o sesiynau i Aelodau o'r Pwyllgorau Sgriwtini a Safonau, er mwyn rhoi gwybodaeth, sgiliau ac hyder unigolion allu defnyddio'r rhaglenni.

Gwerthuso

Parheir i annog gwerthuso hyfforddiant er mwyn sefydlu os yw'n cyrraedd anghenion Aelodau ac er mwyn adnabod anghenion pellach.

HYFFORDDIANT CYNGHORAU BRO A THREF

Yn ogystal â hyfforddiant i Aelodau Etholedig, mae'r tim AD wedi cynorthwyo i gydlyn ystod o sesiynau i Gyngorau Bro a Thref.

Bu i drefniadau ar gyfer 4 sesiwn Hyfforddiant gael ei cynnal ar y Côd Ymddygiad (sy'n angen statudol) yn ystod Tachwedd 2017. Gwahoddwyd Aelodau o'r Pwyllgor Safonau i'r sesiynau hefyd. Bu i 69 ymateb i fynychu'r sesiynau. Cafodd un sesiwn ei ohirio oherwydd tywydd garw ac mae'r sesiwn wedi ei ail drefnu ar gyfer canol mis Mawrth 2018.

Mae'r adborth dderbyniwyd yn graddio'r sesiynau'n uchel (yn sgorio 5 neu'n uwch – 6 yw'r uchaf). Cafwyd sylwadau fel "gweithredu'n dda", "clir ofnadwy", "dysgu llawer", wedi ei nodi ar y ffurflenni gwerthuso.

Mae cost y sesiynau yma ychydig o dan £2,200.

Bu i Gymorth Cynllunio Cymru gynnal sesiwn ddi-gost yn ddiweddar.

ADOLYGIADAU DATBLYGIAD PERSONOL (ADP) AR GYFER AELODAU

Mae trefniadau ar gyfer cwblhau'r ADP ar gyfer y flwyddyn yma i'w cwblhau erbyn canol Mawrth. Mae'r trefniadau wedi ei cyd-lynu gan Pennaeth Gwasanaeth Democrataidd.

Y bwriad yw fod yr anghenion hyfforddi'n cael eu cynnwys o fewn y cynllun Datblygu i Aelodau ar gyfer 2018/19 a lle'n bosib a/neu fod ffynonellau hyfforddiant yn cael ei ddarganfod er mwyn ymateb i anghenion unigol.

SYMUD YMLAEN

Derbynir fod rhai elfennau o'r hyfforddiant sydd wedi ei amlygu o fewn y Cynllun Datblygu presenol heb ei trefnu ond mae'n fwriad i gynnwys rhain yn y cynllun ar gyfer 2018/19 a'i blaenoriaethu fel bo'n briodol.

Mae cynlluniau i gasglu anghenion hyfforddiant er mwyn bwydo i mewn i'r cynllun datblygu ar gyfer 2018/19 ar y gweill yn barod, gyda ceisiadau wedi ei gwneud i'r Uwch Dim Arweinyddiaeth/Penaethiaid Gwasanaeth ac Arweinyddion Grwpiau. Yn ogystal, bydd gwybodaeth dderbynir drwy'r broses ADP yn cyfrannu tuag at y broses yma.

Tra fod pob ymdrech yn cael ei wneud i weithio ar y cyd i sicrhau fod unrhyw hyfforddiant gomisiynir yn gost effeithiol, mae'n hanfodol fod y data a gesglir o'r anghenion hyfforddiant yn cael eu blaenoriaethu er mwyn sicrhau fod cyllideb digonol yn cael ei adnabod i gefnogi'r anghenion.

Miriam Williams
Rheolwr Datblygu AD
Mawrth 2018

Rhaglen cyflwyno CSYM i gynghorwyr (ar sail model CLILC) dros flwyddyn gan ddangos cyfleoedd i gyfuno hyfforddiant gorfodol yn ôl argaeledd adnoddau. Bwriedir, lle bosib, cynnal y sesiynau hyfforddiant ar ddydd lau/Gwener gan osgoi'r p'nawn lau cynta pob mis oherwydd sesiynau briffio Aelodau. 			
Wedi nodi dyddiadau/amseroedd lle bosib			
Gweithgaredd	Cynulleidfa	Dull	Pryd
Ymgynefino (Swyddfeydd y Cyngor a threfniadau cefnogaeth Aelodau)	Aelodau Etholedig Newydd	JHJ	08/05/2017
Cyflwyno'r cyngor, ei rôl a threfn ei lywodraethu a Rhaglen Waith Strategol	Pob Aelod Etholedig	Prif Weithredwr	11/05/2017 & 18/05/2017
Cyflwyno TGCh a'r offer yn cynnwys ymwybyddiaeth o Gyfryngau cymdeithasol (i gynnwys Gweddarlledu)	Pob Aelod Etholedig (M)	Swyddogion TGCh, sesiynau unigol.	12/05/2017
Cyflwyno'r amryw wasanaethau	Pob Aelod Etholedig	Pob uwch swyddog (2 sesiwn x1 awr) 11/5 a 18/5 rhwng 9.30 – 12.30yp	11/05/2017 & 18/5/2017
Côd Ymddwyn a Moeseg	Pob Aelod Etholedig (M)	Swyddog Monitro. Lynn Ball 2 – 3yp	18/5/2017
Materion cyfansoddiadol megis cymryd rhan mewn cyfarfodydd	Pob Aelod Etholedig (M)	Swyddog Monitro 1/6 2 -4yp	05/06/2017
Materion ariannol megis pennu cyllidebau a rheoli'r trysorlys	Pob Aelod Etholedig (M)	Cyfarwyddwr Cyllid a dysgu electronig	25/05/2017
Materion cynllunio i gynghorwyr nad ydynt yn ymwneud â'r maes hwnnw – protocolau	Pob Aelod Etholedig (M)	Swyddogion Cynllunio/Aelod profiadol DFJ – sesiwn ar y cyd gyda Gwynedd 9.30yb – 12.30yp	1/6/2017
Trefniadau newydd pwyllgorau cynllunio yn sgîl Deddf Cynllunio	Pwyllgor cynllunio (M)	Swyddog Cynllunio DFJ ar y cyd gyda Gwynedd 9.30yb – 12.30yp	1/6/2017
Gofynion newydd o ran polisiau, gwasanaethau a'r gyfraith	Pwyllgorau perthnasol	Penaethiaid Gwasanaethau	Sesiynau briffio yn cychwyn mis Mehefin
Rôl Pwyllgorau Craffu	Pob Aelod Etholedig (M)	J Huw Jones, Pennaeth Gwasanaethau Democraidd/Anwen G Davies, Swyddog Craffu dros dro	05/06/2017
Cadeirio Craffu (rheolaeth pwyllgorau a cyfarfodydd)	Cadeirydd pob pwyllgor craffu	David McGrath	4/12/2017
Archwilio	Pwyllgor Archwilio (M)	Swyddogion Cyllid	25/05/2017
Diogelu	Pob Aelod Etholedig (M)	Gweithdy - Cyfarwyddwr Addysg a Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol, yn ogystal â dysgu electronig.	07/07/2017 & 07/12/2017
Rhiantu Corfforaethol	Pob Aelod Etholedig (M)	Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol.	07/12/2017
Deddf Tai	Pob Aelod Etholedig (M)	Shân Lloyd Williams, Pennaeth Gwasanaethau Tai & Jim McKirdle, Swyddog Polisi Tai, Cymdeithas Llywodraeth Lleol Cymru.	06/07/2017

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru)	Pob Aelod Etholedig (M)	Caroline Turner – Cynorthwydd Prif Weithredol Alwyn Rhys Jones – Penaeth Gwasanaeth Oedolion & Llyr Bryn Roberts – Penaeth Gwasanaeth Dros Dro - Plant	07/07/2017
Penderfynu er lles cenedlaethau'r dyfodol (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol)	Pob Aelod Etholedig (M)	Gweithdy – Uwch swyddogion ac aelodau profiadol. Dysgu electronig.	Ebrill 2018 ymlaen
Rheoli data a Deddf Mynnu Gwybodaeth	Pob Aelod Etholedig (M)	Gweithdy a dysgu electronig.	Dyddiad i'w gadarnhau
Cyflwyniad i Cydraddoldeb	Pob Aelod Etholedig (M)	Gweithdy swyddogion cydraddoldeb a dysgu electronig.	Dyddiad i'w gadarnhau
Arwain cymuned a thrin a thrafod achosion	Pob Aelod Etholedig	Pennaeth Gwasanaeth Democraidd /aelod profiadol uchelradd/e-ddysgu	Dyddiad i'w gadarnhau
Datblygu Pwyllgor Gwaith newydd	Pwyllgor Gwaith	Hwyluswyr allanol	Medi 2017 ymlaen
Cynghorwyr Newydd, Heriau Newydd	Pob Aelod Etholedig	Pum gweithdy rhanbarthol gan CLILC – yn Llandudno	03/11/2017
Adolygiadau Cynlluniau Datblygu (CDP) ac Adroddiadau Blynyddol	Pob Aelod Etholedig	Swyddogion CLILC/Uwch Swyddogion	Tachwedd 2017
Sgiliau Cadeirio (rheolaeth cyfarfodydd)	Pob Cadeirydd	Hwyluswyr allanol/e-ddysgu	Dyddiad i'w gadarnhau
Gwaith Consortia Addysg	Pob Aelod Etholedig (M)	Staff Consortia	Dyddiad i'w gadarnhau
Penodiadau, apeliadau a medrau cyfweld	Aelodau paneli penodi (M)	Pennaeth Proffesiwn Adnoddau Dynol	18/09/2017
Safonau	Pwyllgor safonau (M)	Swyddog Monitro	Cyn y cyfarfod cyntaf
Trwyddedu	Aelodau o'r Pwyllgor Cynllunio a Trwyddedu	Judith Bramhall	13/03/2018
Sgiliau Cadeirio & Sesiynau Cymhelliant Unigol	Aelodau o'r Pwyllgor Sgriwtini	David McGrath	15/03/2018
Cynllunio	Pob Aelod Etholedig	Trevor Roberts Associates	05/03/2018
Rheoli'r Trysorlys	Pob Aelod Etholedig	Marion Pryor / Claire Klimaszewski	01/03/2018 – Wedi ei ohirio – i'w ail drefnu Ebrill 2018 ymlaen
Rheoli Risg	Pob Aelod Etholedig	Julie Jones, Rheolwr Risg ac Yswiriant	23/03/2018
Profiadau Gwrthwynebus Plentyndod	Pob Aelod Etholedig	Andrew Bennett	28/03/2018

(M) = Mandadol

Bydd hyfforddiant pellach ar wybodaeth a sgiliau'n cael ei benderfynu o CDP pan fydd anwytho wedi ei gwblhau

Noder bydd rhaglen datblygu Sgriwtini yn rhedeg ochr yn ochr gyda'r rhaglen hon

TEITLAU CYRSIAU	NIFER YN MYNYCHU
**DIOGELU ELFENNOL	
01/06/2017	18
**SESIWN BRIFFIO CYNLLUN CORFFORAETHOL A COD YMDDYGIAD	
18/05/2017	25
**CYMRAEG CLIR	
29/11/2017	1
CWESTIYNNU EFFEITHIOL YN SGRIWTINI – PWYLLGOR GWAITH	
04/12/2017	6
04/12/2017	14
**CYLLIDEB YN CYNWYS CYLLIDO	
25/05/2017	16
**ANRHEGION/LLETYGARWCH A DATGANIAD DIDDORDEB	
02/06/2017	7
**DEDDF TAI	
06/07/2017	15
SUT I FOD YN AELOD MWY EFFEITHIOL O'R PWYLLGOR ARCHWILIO	
15/09/2017	6
**CYFLWYNIAD I E-DDYSGU	
10/01/2018	2
12/01/2018	5
16/01/2018	6
01/02/2018	3
**CYFLWYNIAD I ARCHWILYDD CYFFREDINOL	
21/09/2017	6
**CYFLWYNIAD I WASANAETHAU'R CYNGOR	
11/05/2017	21
18/05/2017	14
**HYFFORDDIANT IPAD	
12/05/2017	14
18/05/2017	7
31/05/2017	6
**MATERION CYNLLUNIO	
21/07/2017	11
05/03/2018	11
HYFFORDDIANT CYNLLUNIO	
01/06/2017	10
**HYFFORDDIANT DIOGELU	
07/07/2017	7
**Y CYFANSODDIAD	
05/06/2017	18
**TRAIS YN ERBYN MERCHED;TRAIS YN Y CARTREF	
19/10/2017	1
24/10/2017	1

** Yn dynodi fod y cwrs ar gael i holl Aelodau Etholedig